

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Notesbog 11

Citation: Kierkegaard, Søren: "Notesbog 11", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2001, s. 13r. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-not11-txt-shoot-iddd48e26b-3f71-42ea-bca3-b53cb09341ef.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

26.

13. Jan.

Det natura nødv: Existerende har i Forhold til det blot actu nødv: existerende samme Forhold som Væsen til Seyn, Begreb til Seyn, men saaledes at Begrebet ikke kommer Seyn forud, men existerer som überexistierende, er altsaa mere end Væsen, saaledes som dette Ord i Almdl. tages er Ueberwesen. Det var derfor og med Rette, at i en tidlig Tid Dogmatikerne gjorde opmærksom paa, at naar man brugde det Ord Væsen om Gud, saa maatte man erindre, at han var mere end Væsen var υπερουσια.

Det unv: S. hæver sig til Idee og er nu virkelig Gud, før var det blot substantielt ell. efter Mulighed – Gud. Dette først er den virkelige Gud. Kun den meest udtømmende Dialektik er det muligt at komme bort fra det unv: S. og hertil. Dialektik hører egl. hjemme i den positive Ph. Guds Begreb er Væsen som actus purus. Her antage nu de tidligere opstillede Formler (in deo essentia et existentia non differunt etc) den modsatte Skikkelse, i Gud er actus hans Væsen. de negative Attributer ere aprioriske Attributer som komme forud for hans Gottheit. – En Overgang fra de negative til de positive Attributer er ikke funden, en nødv: kan det ikke være. – Uden det unv: S. kunde Gud ikke være; thi han kunde ikke være Herre, han kunde hell. ei være Personlighed; thi Herredømme over Seyn det er netop Personlighed, Hvorudover over Seyn schlechthin er absolut Personlighed. – Guds Existents lader sig ikke bevise, men die Gottheit des Existirendes, og ogsaa dette kun aposteriorisk. – Gud veed sig ud over det actu Exist., at han er det natura nødv: Exist., denne Transcendents er netop hans Guddom, qua existentiam transcendit. Fra Evighed seer han sig som Herre istand til at ophæve sin unv: S. ell. rettere suspendere den.

Vi komme nu til noget Nyt. Hvorfor suspenderer nemlig Gud denne unv: S., hvorfor gør han denne Mulighed virkelig, thi han er jo Herre iforveien, hvorfor virkeliggjør han denne Mulighed? Man kunde svare for at forvandle sin blinde Affirmation til en bevidst. Men for hvem gør han det da? for sig; han veed det jo. Han kan kun beslutte sig til denne Proces for Noget som er uden for ham (præter se). Aristoteles siger Gud tænker kun bestandig sig selv, og i samme Forstand er det at tage, naar der tales om det evige Subjekt-Objekt. Arist: søger Guds Salighed netop deri. Men maatte det ikke snarere tænkes som den største Indskrænkning ikke at kunne komme bort fra sig selv. Msket forlanger at komme bort fra sig og føler heri sin Salighed, Joh v. Muller siger, at kun naar han er produktiv er han tilfreds. Derfor er Gud salig fordi han er borte fra sig selv. – Imellem denne Suspension og Tilbagevenden ligger hele Verden, ell. Verden bliver netop ved denne suspendirte Aktus des gottlichen Seyns. – Gud entäußert sich ikke til Natur, det er han auf unvordenkliche Weise, men idet han entäußert sich dette gaaer han ind i sit Begreb. han suspender

det unv: S. for at sætte et andet Seyn istedet. – Gud har i den pos: Ph. samme Indifferents i Seyn- og Nicht-S: K. som i den negative Ph., og heri har han den reale Grund, af hvilken han fremfører alle disse Muligheder som Virkeligheder. de samme Potentser komme her igjen som i den n: Ph., men de komme som de, der have S. til Forudsætning. Tænke vi os denne Processes Fremtræden forud saa vil den være den alle aprioriske Muligheder i sig begribende Virkelighed, et $\pi\alpha\nu$ en Alværen, hvorfra hell. ei det Tilfældige er udelukket, men underordnet det Nødv.: Denne Verden er ikke blot logisk, men ogsaa real, men dog ogsaa logisk, fordi det Tilfældige er underordnet det Nødv.: Denne Forbindelse af det Reale og det Logiske er egl. det vanskeligste at indsee.

det gjælder om at vise det Tilfældigt exist.: det ex improviso fremtrædende. Det nødv: eksisterende finder sig strax i det Seyn, som ingen Potens gaaer forud for. Men Muligheden er derfor ikke udelukket, kun det Virkelige udelukker ved Virkelighed, men Mulighed insinuerer sig overalt. Denne Mulighed skyldes nu det unv: S.; thi hvis det ikke var, saa vilde Muligheden hell. ikke kunne være. –